

Jan Stuyck:

“Het onderscheid tussen de bibliotheek- en archiefsector zal vervagen”

Hoe ben je in de archiefsector beland?

Via een project in het kader van het Max Wildiersfonds. Doel was om de geschiedenis van het bekende Brusselse uitgevershuis A. Manteau te reconstrueren. Dat gebeurde voor het merendeel op basis van het bedrijfsarchief dat wordt bewaard in het Letterenhuis. Voor de ontsluiting van dat archief werd ik destijds binnen het project aangenomen.

Hoe lang ben je al actief binnen de VVBAD? En wat was je motivatie om lid te worden?

Als ik het me goed herinner ben ik lid sinds 2006. Twee jaar voordien werd het Letterenhuis erkend als cultureel thema-archief met betrekking tot het literaire erfgoed. Dat privaatrechterlijke archieven toen duidelijker in beeld kwamen, bleek ook uit de oprichting – binnen de sectie Archief en Hedendaags Documentbeheer van de VVBAD – van de werkgroep Privaatrechtelijk Archief (WPA). De werkgroep is de ideale plek voor uitwisseling van nieuws, kennis en praktijkervaring in verband met privaatrechtelijke archieven. Momenteel werken we zo rond ‘selectie’ en ‘selectielijsten’. Heel verruimend voor je blik is dat. Je merkt namelijk dat er al heel veel kennis en expertise over dit onderwerp bestaat. Dat en de gedrevenheid van de leden, maakt de bijeenkomsten inspirerend.

Op welke vlakken ben je nu actief?

Binnen het Letterenhuis hou ik me in hoofdzaak bezig met acquisitie, beleidsondersteunend werk, archiefverwerking en de begeleiding van onderzoekers. Daarnaast geef ik het vak Wereldliteratuur aan de opleiding Drama van de Artesis Plantijn Hogeschool in Antwerpen.

Welk thema ligt je nauw aan het hart?

Bij het archiefwerk komen vaak verschillende verhalen van de archiefvormers aan de oppervlakte. Persoonsarchieven, zeker van schrijvers en kunstenaars, herbergen bijzondere verhalen over een leven, een omgeving, een stad en een tijdsgeest. Verhalen reconstrueren aan de hand van de bronnen die in het Letterenhuis verzameld en ontsloten worden, het is een boeiende job.

Hoe zie je de sector in de toekomst evolueren?

Er zijn tal van uitdagingen binnen de archiefsector en een glazen bol om de toekomst te voorspellen is niet voorhanden. Maar ik denk dat binnen een afzienbare tijd veel onder het

begrip ‘data’ zal vallen, de wereld als een grote container gegevens. Daardoor zal het onderscheid tussen sectoren, zoals bibliotheek- en archiefsector bijvoorbeeld, vervagen. Of anders gesteld: ze zullen elkaar meer en meer vinden in samenwerking omtrent de ontsluiting en valorisatie van deze data, lokaal en bovenlokaal. Uitsluitend inzetten op mogelijke veranderingen lijkt me te beperkt, er zijn nog talloze uitdagingen die we de dag van vandaag kunnen aangaan. Om twee voorbeelden te noemen: archiefeducatie in het secundair onderwijs en de lerarenopleiding is nagenoeg een braakliggend terrein. De digitalisering heeft de dag van vandaag reeds consequenties voor bijvoorbeeld depot, selectie, leeszaalwerking en dergelijke meer. Overigens, om deze en toekomstige uitdagingen aan te kunnen gaan, zou de opleiding Archivistiek stilaan eens omgevormd moeten worden van een Manama voor historici tot een volwaardige opleiding tot informatiebeheerders, ongeacht de academische vooropleiding.

En hoe zou de VVBAD kunnen inspelen op die veranderingen?

Ik denk dat de VVBAD meer kan inzetten om mensen samen te brengen rond sectorbrede onderwerpen. De samenstelling van werkgroepen op basis van de structuur van een sector, zoals privaatrechtelijk versus publiekrechtelijk, zijn niet zozeer van belang als wel de diverse, gedeelde problematieken waarmee deze sectoren worden geconfronteerd. De werkgroep Automatisering lijkt me daarvan een goed voorbeeld. Ook vanuit de WPA heeft men geprobeerd om, los van de aard van archiefinstellingen, specifieke thema’s onder de loep te nemen. ■■

Jan Stuyck is als wetenschappelijk medewerker verbonden aan het Letterenhuis, en lid van de werkgroep Privaatrechtelijke Archieven van de VVBAD. Hij is redacteur bij de literair-historische bladen *Zuurvrij* en *Zacht Lawijd*. Jan houdt van boeken, muziek, film en Minecraft.